



*Sex-armed kandelaber vid Yad Vashem i Jerusalem skapad till minne av sex miljoner judar som mördades i Förintelsen. Kandelabern är också Yad Vashems symbol. Den tänds varje år på minnesdagen för Förintelsens martyrer och hjältar.*

Nr 1 2005 • Årg. 78

**ידיד ישראל**  
**ISRAELS VÄN**

# Antisemitismens rätta ansikte

Den 27 januari var det 60 år sedan Auschwitz befriades av sovjetiska trupper och de första skildringarna av den ohyggliga sanningen började nå omvärlden. Årets första nr av Israels Vän har fått sin prägel av detta faktum och de tillbakablickar som aktualiseras.

Det är väl få företeelser som blivit så starkt och väl dokumenterat som just Förintelsen. Förutom det stora och välkända förintelsemuseet Yad Vashem i Jerusalem finns det över hela världen ett mycket stort antal museer, minnesplatser och organisationer omkring temat Holocaust, som är Förintelsens engelska benämning. Ingen kan sväva i okunnighet om Förintelsens förskräckliga historia och verklighet.

Mot den bakgrunden och att Förintelsen ägt rum i vår egen tid så är det häpnadsväckande att någon kan hävda att Förintelsen är ett judiskt påhitt. För att försöka exemplifiera jämför jag

med något ur vår egen svenska historia. Om någon skulle påstå att Gustav II Adolf aldrig funnits eller att slaget vid Lützen 1632 är en hopdiktad skröna skulle det sorteras under rubrikerna humor och skämt. Om det osannolika skulle inträffa att någon seriöst hävdade detta skulle han med rätta betraktas som en egendomlig lustigkurre långt ute i överkligheten.

Dessa två exempel tillhör våra historiska grundfundament. I jämförelse med Gustav II Adolf och Lützen är Förintelsen så oerhört mycket mer väldokumenterad. Ändå betraktar jag och alla andra svenskar de nämnda exemplen ur vår historia som fundamentala, självklara sanningar.

Endast tanken på att behöva argumentera om Förintelsens verklighet är absurd. Det finns endast en förklaring till förnekandet och den heter antisemitism. När antisemitismen slår rot i en människas tanke och

sinne fungerar den som en drog. Den förgiftar, skapar hallucinationer och resulterar i galenskap, lögn, våld och död. Förnekandet av Förintelsen är ytterligare ett exempel på antisemitismens onda frukter.

När tillräckligt många individer i ett samhälle smittas av det antisemitiska djävulsviruset påverkar det givetvis hela samhällsklimatet; då samhället är summa av individernas åsikter och beteende. Den antisemitiska filosofin, som under 30-talet grep stora europeiska kulturturnationer, resulterade i ett skräckscenario där till sist alla blev offer.

Låt minnet av Auschwitz hållas levande. Där visade antisemitismen sitt rätta ansikte. Enl. Bibelns lära är Djävulen antisemitismens fader och i Bibeln sammanfattas Djävulens program i tre ord – slakta, stjäla och förgöra. Det var exakt vad som skedde i Auschwitz. Låt det inte ske igen.

*Henry Nordin*

## **ISRAELS VÄN**

- Adress: Husie Kyrkov. 98, 212 38 Malmö. Tel/ fax 040/94 94 12. Postgiro 37543-6. Bankgiro 5554-0579. Org.nr. 846000-1475 E-post: israelsvan@home.se Hemsida: www.israelsvan.com
- Organ för ISRAELS VÄNNER, bildat 1923.
- Red.: Henry Nordin, Ansvarig utgivare: Bror Olofsson
- Medarbetare i tidningen: Benny Hansen, Gösta Karlson, Dan Johansson m.fl.
- ISRAELS VÄN utkommer med 6 nr per år och kostar 100:-/år. Provnummer på ISRAELS VÄN sändes gratis. Prenumeration kan ske på alla skandinaviska postanstalter med det inbetalningskort som medföljer tidningen.
- Materialet får ej användas utan tillstånd av utgivaren.

# Gripande högtid i Malmö Synagoga

På kvällen den 27 januari, som i den svenska almanackan är inskriven som Förintelsens minnesdag, var Malmö vackra Synagoga fylld till sista plats av judar och svenska vänner till det judiska folket. Det var då exakt på dagen 60 år sedan befrielsen av det ökända Auschwitz. Talare var kommunalrådet Thorbjörn Lindhqvist och fru Lea Gleitman, överlevande från Förintelsen och dessutom född och uppväxt i det polska Oschwintzim, som av de nazistiska ockupanterna gavs namnet Auschwitz. Se vidare hennes berättelse i detta nr av Israels Vän.

Högtiden började med att David Beitner, själv överlevande från Förintelsen, läste dikten "Oschwintzim" på Jiddisch. Där-efter hälsade den judiska församlingens ordförande Bernt Katina oss alla välkomna. Flera sång- och musikinslag från "Spelman på taket" framfördes av några gymnasieelever. Kvällens konferencier var Ulf Zender från judiska församlingen.

Förutom i Malmö samlades denna dag många till åminnel- sestunder på flera andra platser i Sverige. Bl.a. deltog kungapa- ret vid ceremonin i Stockholms Stora Synagoga. Dessutom sän- des program omkring temat Förintelsen i flera TV-kanaler.

Trots den ofattbara tragedin och sår som aldrig läker blir dessa manifestationer ett viktigt bidrag i kampen mot ondskan, förtrycket och antisemitismen.



*På plats i Malmö Synagoga inför minneshögtiden. Lea Gleitman flankeras av fr.v. den Judiska Församlingens ordförande Bernt Katina och kommunalrådet Thorbjörn Lindhqvist. Bakom dem sitter Ulf Zender och David Beitner från Malmö judiska församling.*

Som svensk upplever jag det som en stor förmån att få bo och leva på en plats med en judisk befolkningsgrupp och där den praktfulla Synagogan är en prydnad för stadsbilden. Åsynen av Synagogan är en ständig påminnelse om det judiska folkets urgamla och oöverträffat magnifika historia och om det eviga förbundet mellan Gud och det judiska folket och landet Israel. Vi icke-judiska malmöbor borde vara tacksamma och rent av stolta över förmånen att i vår mitt ha en judisk församling med sitt vackra tempel – Malmö hundraåriga Synagoga.

Mot den bakgrunden, och med tanke på att Förintelsens verklighet rimligen borde ha utplånat antisemitismen, känns

det extra smärtsamt att behöva konstatera att denna samling måste skyddas av ett stort säkerhetspådrag och ske i en Synagoga där förstärkta fönster och andra säkerhetsanordningar är nödvändiga. Jag skäms över detta hot och hat och över den till synes obotliga antisemitismen.

Men, käre läsare – låt oss aldrig upphöra med att göra det som är rätt och gott – att bl.a. välsigna Israel, 1 Mos. 12:3. Snart randas en ny morgon då Israels Messias sätter sina fötter på Oljeberget. Då blir det också en Förintelse – av antisemitismen och dess onda rot och ursprung.

*Henry Nordin*

# Förintelsens ögonvittnen

För en tid sedan fick jag en skrift med rubr. titel av mina vänner Alice Wolfshörndl och hennes son Egon, vars levnadsöden vi skildrat i en artikel i Israels Vän, nr 2 år 2000. Boken är ett starkt och gripande dokument över ett antal livsöden berättade av Förintelsens ögonvittnen. Berättelsen om de egna upplevelserna utgör också den väsentliga delen av innehållet i medlemmarnas många föreläsningar.

Ögonvittnenas minnesskrift sammanställdes i samband med gruppens 10-årsjubileum och är redigerad av Ulla-Lena Caving och Harry Rubinstein.

Förintelsens ögonvittnen är namnet på en informationsgrupp som 1991 bildades av judar som överlevde Förintelsen och nu bor i Malmö-området. Gruppen tillkom inte för att utgöra ett stöd för dessa, som för alltid bär med sig hemiska minnen och smärtsamma sår. Anledningen var i första hand ett uttryck för omsorg om det svenska samhället. Den s.k. historie-revisionismen, att förneka att Förintelsen ägt rum, hade börjat sprida sig i t.o.m. sammanhang med akademiska förtecken.

Förintelsens ögonvittnen tog då på sig den viktiga men tunga och plågsamma uppoffringen att gå ut på bred front i skolorna och berätta om sina egna traumatiska upplevelser från Förintelsens verklighet. Varje gång de berättar känns som att återuppleva Förintelsens fasor, enl.

## Om Lea Gleitman

*Lea Gleitman, född Posner den 27 november 1924 i Oswiecim (Auschwitz), flyttade som barn till Sosnowiec i polska Schlesien med familjen (föräldrar och fyra barn). Den andra september 1939 började Hitlers ockupation, som berövade Lea 70 av hennes närmaste anhöriga (endast Lea själv, en syster och en kusin överlevde).*

*Från Sosnowiec deporterades hon i mars 1943 tillsammans med omkring 200 andra unga flickor till tvångsarbetslägret Gräben-bei-Strygau i dåtidens Östtyskland. Då ryssarna var på frammarsch i december 1944 tvingades alla i lägret ut på Dödsmarschen. Lea var en av de överlevande från marschen, som nådde koncentrationslägret Bergen-Belsen i januari 1945 och befriades den 15 april 1945 av engelsmännen.*

*Lea kom till Malmö den 6 maj 1946 och började nästan omedelbart arbeta på Malmö Strumpfabrik, enda möjligheten då. Hon gifte sig i december 1950 med Josef Gleitman, även han från Sosnowiec, och de fick två döttrar.*

ögonvittnenas samstämmiga vittnesbörd.

Studierektor Harry Rubinstein har under hela tiden varit gruppens organisatör och samlade kraft och därmed gjort en ovärderlig insats för hela vårt samhälle. Trots att de flesta medlemmar uppnått en hög ålder orkar flera ännu fortsätta sin heroiska kamp för att bekämpa antisemitism och främlingsfientlighet.

Hittills har gruppen haft ca 3.000 föreläsningar och därigenom nått närmare 100.000 svenska ungdomar. Därmed har de givit ett stort antal ungdomar ett outplånligt intryck och minne för hela livet. Detta kan ses som en vaccination av unga sinnen mot de krafter som skapade ett samhällsklimat som möjliggjorde Förintelsen. Det förtjänar att påpekas att gruppen av

princip aldrig tar en enda krona i betalning. De står själva helt för alla kostnader.

Hela det svenska samhället bör känna en stor tacksamhet mot våra vänner inom Förintelsens ögonvittnen. Deras insatser kan inte ersättas av något annat. Vi får dock hoppas att andra, gärna med nära personlig anknytning till Förintelsen, kan ta vid när dessa Förintelsens ögonvittnens röster har tystnat.

Ett av ögonvittnena, Lea Gleitman, har givit oss möjlighet att i detta nr av Israels Vän ur boken publicera hennes skakande skildring av upplevelserna i förintelselägret. Tack Lea och tack alla andra Förintelsens ögonvittnen! Ni är beundransvärda hjältar!

Henry Nordin

# Möte med en tvål

*Mitt namn är Lea Gleitman. Jag tillhör informationsgruppen För-intelsens ögonvittnen, och i mitt inlägg till denna skrift tänker jag berätta om tvålen, som jag hittade i Bergen-Belsen. Men först...*

På golvet i baracken vaknade jag som vanligt av en förskräcklig klåda. Det var alla lössen, som plågade oss alla. Jag stod inte ut och skyndade till det som kallades "Waschraum". Och mina tankar flög, som så ofta, tillbaka till min trygga barndom i Oswiecim, min lilla judiska födelsestad, där jag kom till världen den 27 november 1924. Även min far och alla hans sju syskon föddes där. Staden var liten och låg femtio kilometer väster som Kraków. Av 12.000 invånare var 7.000 judar. Polackerna och judarna levde i tyst fördrag med varandra, utan direkt kärlek men också utan direkt hat. Man förstod kanske att man behövde varandra.

Jag växte upp i en from judisk miljö. Nästan alla levde efter religionens föreskrifter. Staden hade många synagogor, och den största – och vackraste – stack tyskarna i brand under krigets allra första dagar. Vi hade många sionistiska grupper och våra ungdomar var mycket aktiva. En del av dem reste till Palestina redan på trettioalet för att återuppbygga det gamla judiska landet, bland dem min yngste farbror Sroel. De engel-

ska mandatstyrkorna utvisade honom efter några år och skickade honom tillbaka till Polen. Han flydde 1939 till Ryssland, där han mötte en tragisk död. Mina tre syskon och jag älskade den lilla idylliska staden med floden Sola, en biflod till Wistula, där vi brukade bada om somrarna. Det kändes tryggt att leva där. Då vi 1932 flyttade till Sosnowiec, var det med sorg i hjärtat vi lämnade vårt älskade Oswiecim, våra älskade farsföräldrar, alla kära fastrar och farbröder, kusiner och nästkusiner och övriga släktingar.

Då Hitler 1939 överföll Polen döpte tyskarna om staden till Auschwitz. En svart nasis-tisk skugga kastades över staden och namnet Auschwitz blev en symbol för nazismens ond-ska. Det fanns många då, och finns fortfarande många, som inte visste, att ett rikt kulturellt liv blomstrade i Oshpitzin (stadens judiska namn) sedan 500-600 år tillbaka. Nu finns det bara gator och stenar kvar. Oshpitzins judar är borta, de flesta av dem mördade i sin egen hemstad. Inte i Oshpitzin, inte i Oswiecim utan i det ökända Auschwitz. Minnena flög genom mitt huvud medan jag skyndade till Bergen-Belsens "Waschraum".

Jag ska berätta om en upplevelse i koncentrationslägret Bergen-Belsen i Tyskland i februari 1945. Dit kom jag tillsammans med 500 andra judiska



*Lea Gleitman tillsammans med en av sina döttrar, Barbro Posner, framför Synagogans upphöjda plattform. Den vackra duken används till att täcka de heliga Torahrullarna. Lea fick välförtjänta blommor och långa, varma applåder från den stora publiken för sitt starka framträdande. Se sid. 3.*

flickor i december 1944, efter tre års vistelse i tvångsarbetsläger. Det var ingen vanlig resa. Vi blev evakuerade, när sovjetiska trupper närmade sig arbetslägret Gräben i Tyskland, där vi befann oss. Det tog omkring två veckor att komma från det ena lägret till det andra. Största delen av vägen fick vi gå till fots, bara bitvis fick vi åka i boskapsvagnar. Jag tänker inte beskriva de fruktansvärda veckorna resan varade: hungern, kylan, ropen och slagen från de tyska vakterna att skynda på, våra såriga fötter och allt

annat lidande. Det jag vill berätta här är mitt oförglömliga möte med – en bit tvål.

Efter två månaders vistelse i Bergen-Belsen hade vi inte mycket hopp om att överleva detta helvete och denna mänskliga förnedring. Mer än hälften från vår transport hade redan dött av utmattnings-, tyfus- och andra sjukdomar. Jag var då 20 år och de övriga var mellan 15 och 34 år gamla. Bland de svåraste fysiska plågorna var lössen, som livnärde sig på våra magra kroppar och även överförde smitta. Vi hade stora ligg-sår på ryggen och på sidorna, för det fanns varken sängar, bord eller stolar. Vi sov på bara golvet, eller satt på samma golv och plockade bort lössen från våra kroppar och knäckte dem mellan våra naglar, precis så som man ibland ser aporna göra på zoo. Det var den enda sysselsättning vi hade, förutom att stå uppställda varje morgon, två timmar i kylan, och vänta tills SS-männen och SS-kvinnorna kom med sina hundar och pispor och räknade oss. Om det var någon av oss som ramlade av

utmattnings-, då reste hon sig aldrig mer; deras hundar och pispor gjorde resten.

En dag gick jag till en annan barack, där det fanns ett tvättrum och tänkte försöka tvätta mig. På vägen dit såg jag att döda kroppar låg staplade på varandra utanför varje barack. Jag släpade mig fram med en känsla av att det snart skulle vara min tur att ligga där, men jag blev inte ledsen vid tanken, för jag visste att hela min familj och släkt redan var utrotade. Så kom jag slutligen till tvättrummet. Det var ett avlångt rum med några tvättvaskar av plåt och naturligtvis bara kallt vatten. Fönsterrutorna var utslagna och det var säkert några minusgrader inomhus, men jag kände ett så desperat behov av att tvätta mig att ingenting kunde avskräcka mig. Det var tomt därinne. Jag var ensam, men plötsligt kom det in en flicka med en handduk och en tvål. Först trodde jag att jag drömde – under vår fångenskap hade vi hela tiden den sortens drömmar – men snart förstod jag att detta var verklighet och att flickan måste vara en av dem, som arbetade vid de nyanlända transporterna, eftersom hon ägde sådana skatter. Min blick drogs till tvålen och fastnade där (jag kommer fortfarande ihåg den trekantiga formen och att det var en stor bit), och längtan att äga den var så intensiv att benen vek sig under mig. Jag vet inte om min blick förhaxade tvålen (den var i alla fall inte förtrollad, för i helvetet fanns

ingen förtrollning), eller om tvålens ägarinna förstod mitt önsketänkande och förbarmade sig över mig så att hon lämnade den åt mig, men när hon gick och tvålen låg kvar i tvättrummet, kastade jag mig över den, slängde av mig kläderna och började tvåla in min magra kropp med kraftiga hysteriska rörelser. Jag kände ingen kyla, bara en oerhörd njutning av beröringen med tvålen. Jag skyndade mig också, för jag var rädd att hon skulle komma tillbaka för att hämta den glömda tvålbiten, eller att någon annan skulle komma in och ta den från mig, ty en tvålbit var oskattbar i Bergen-Belsen där smittsamma sjukdomar, hunger och undernäring skördade tusentals offer varje dag. Där behövdes inga gaskamrar och krematorier.

Jag kan fortfarande efter 55 år se hur jag stod där och nästan höll på att skrubba sönder huden med tvålen. Kanske det inte bara var lössen jag ville bli av med, kanske var det den mänskliga förnedringen jag ville tvätta bort, eller förtvivlan och hjälplösheten, eller den bitterhet vi kände över världens svek mot det judiska folket. Världen gjorde ju ingenting för att stoppa förintelsen av vårt folk. Den bara såg på.

Vem vet, om inte den tvålbiten räddade mitt liv, ty en tid framåt kunde jag tvätta mig och hålla lössen borta. Men av de 500 flickor som anlände tillsammans till Bergen-Belsen överlevde bara ett 50-tal.

*Lea Gleitman*

## Israels Vän

- **Värd att läsas och spridas!**
- **Vi skickar prov-ex till dina vänner och bekanta.**
- **Kontakta Israels Vänners expedition.**

# American Colony i Jerusalem



*Israelvänneren Gösta Karlson ger oss i denna artikel den intressanta historien bakom det välkända American Colony med sin märkliga svenska anknytning. Historien rymmer dramatik, tragik men även välsignelser, som givit oss dagens American Colony men även ett värdefullt och välkänt bidrag till den kristna sängskatten.*

Jag har i ett par nummer av vår tidning berättat dels om ett besök vid "Ground Zero" i New York och senast om American Colony (Dalakolonin) i Jerusalem. Om den senare platsen har det skrivits åtskilligt under årtiondena och jag har själv i tal och skrift berört ämnet; men då kanske mest från den svenska sidan. Jag menar utvandringen från Nås år 1896. Jag skulle här vilja ge en mera detaljerad skildring om själva upphovet; jag tänker då på familjen Spafford från Chicago.

I min sista artikel så nämnde jag om vår Israelresa i juni

2004. Nu måste jag få med något om vad som var själva upphovet till densamma. Erkki Karlsson, ja han hette så då, var och är en Israelvän av renaste vatten. Nu ville han gifta sig med Sara Söderberg och det skulle ske i Israel. Jag ordnade med svenska ambassaden i Tel Aviv och den 2 juni 2004 vigdes de av ambassadör Robert Rydberg. Jag sjöng: "Där björkarna susa..." och det blev en mycket vacker och högtidlig akt. Vännen Benny Hansen körde oss alla fyra till Jerusalem – Netanya och sedan ända till Eilat varifrån vi via Wien flög hem till Sverige. (Brudparet heter numera Sara och Erkki Söderberg).

Det var under denna resa som vi besökte American Colony,

som jag genom åren besökt många gånger. Upptakten till denna oas i Jerusalem började inte i Nås i Dalarna utan i vårt grannland Norge. Mrs Anna Spafford, som kom att grunda kolonin, föddes i Stavanger. Som treåring kom hon med sina föräldrar, som hette Larsen, till Amerika år 1845. De slog sig ner i Chicago där Anna växte upp. När hon var 19 år gifte hon sig med advokaten Horatio Spafford. De kom att äga en villa i stadsdelen Lake View vid stranden av Michigan. I familjen föddes fyra döttrar, Annie som kom först, sedan Margrit och Besse och sist kom Tennetta. Allt var frid och fröjd ända till den 7 oktober 1871 då den stora branden ödelade stora delar av staden. Spaffords förlo-



*Brudparet Sara & Erkki Söderberg tillsammans med vigselförrättaren, Sveriges ambassadör i Israel, Robert Rydberg.*

rade det mesta av en icke obetydlig förmögenhet. Dock... mörkare dagar skulle komma... mycket mörkare.

Allt var så pressande och fram på hösten år 1873 kom man överens om att Mrs Spafford tillsammans med de fyra döttrarna skulle fara till Schweiz för att tillbringa vintern där. Mitt ute på Atlanten rammades den franska ångaren "Ville du Håvre" av ett stort segelfartyg och klövs mitt itu. Flickorna omkom och Mrs Spafford blev ensam räddad.

Telegrammet hem till maken löd: "Saved alone – What shall I do?" Hennes ångest går säkerligen inte att beskriva. Mr Spaffords förtvivlan var outhärdlig och det var då han skrev den i Amerika och över hela den kristna världen så välkända sången: "When peace like a river attendeth my way..." ("Frid i min själ" – den svenska översättningens titel) vackert tonsatt av P.P. Bliss.

I januari månad året därpå hämtade han hem sin Anna. Det var djupa pass de hade framför sig att genomgå. De tillhörde The Fullerton Avenue Presbyterian Church i Chicago som naturligtvis var ett stort stöd under denna svåra tid.

Snart upplevde man att allt det mörka ändå hade ett syfte... de hade en ny uppgift framför sig. Man läste Bibeln och bad och fick klart för sig att man skulle till Det Heliga Landet för att arbeta för Herren. Så föddes tanken till det som blev American Colony av Jeru-

salem. Spaffords sålde allt de ägde.

Nu skulle det ta alltför mycket spaltutrymme att berätta om alla turer innan de nådde det som i dag är American Colony Hotel på Nablus Road. Emellertid så började man verksamhet innanför Damaskusporten. Den kännetecknades av bön, bibelläsning och filantropi. Efter en tid var man tillbaka i USA. Det är då man möter den svenska grupp som bildat en liten församling bestående av hembiträden och män som arbetade i Chicago. Ledare för den gruppen var förre sjökaptenen Olof Henrik Larsson. Det var han som långt senare skulle hämta Nåsfararna i Jerusalem. Men det är en annan historia.

Efter många strapatser är man tillbaka i Den Heliga Staden och så småningom får man köpa hela det komplex som sedan kom att bli hem för både amerikaner och svenskar. Makarna Spafford hade då fått två döttrar, Bertha och Grace, som kom att växa upp på kolonin.

Hela landet är vid denna tid under turkiskt styre. Från år 1517 då landet erövrades av ottomanska turkar under sultan Selmi I och århundranden framåt var det så. Åren 1536-1542 lät **Sultan Suleiman** bygga den mur som i dag omger den gamla staden. Det är ju först 1917 som det blir ett engelskt mandat. Den turkiske guvernören som styr med oinskränkt makt heter **Djemel Pacha** och han har hårda nypor. Mot kolonin är han emellertid mycket vänligt in-

ställd och blir till stor hjälp mer än en gång. Längre fram får man märkligt nog en dödsfiende i den amerikanske konsuln i Jerusalem Rev. Selah Merrill. Han hade en antikhandel och blev förmodligen mycket störd av kolonins nya omfattande affär med just antikviteter. Hans hat var ofattbart och det är faktiskt vår stora författarinna **Selma Lagerlöf** som får gå i borgen för kolonisternas heder. Men också det är en lång historia.

Jag nämnde om kolonins filantropiska arbete. Under en era av Spaffodarnas första tid bespisade man 500 medellösa människor per dag. Man hade också vad vi skulle ha kallat en mödravårdscentral, sjukhus i mindre skala och hjälp i största allmänhet för behövande.

Efter svenskarnas ankomst så utvecklades ekonomin med fart. En fotostudie framställde bilder från Det Heliga Landet som spreds över stora delar av vår värld. Man öppnade också en butik strax innanför Jaffaporten med foton och souvenirer för turisterna. Från den ringa begynnelsen under mycket små omständigheter blir nu kolonin välbeställd. Det är möjligt att urtanken om enkelhet och fattigdom samt egendomsgemenskap redan här får sig en törn. Sås redan nu det frö som skulle splittra och till slut upplösa allt under f.ö. mycket tragiska omständigheter?

Vad man kan säga om Mrs Spafford är att hon är mycket kunnig, duktig och driven. Dominant är inte heller fel be-

träffande henne. Sålunda får Násfararna den ena chockartade upplevelsen efter den andra. Då de anländer med alla sina ägodelar och kontanter övergår det i kolonins ägo med enbart ledningen som dispositionsrätt. Barnen skiljs från föräldrarna som f.ö. själva inte får bo tillsammans. Männerna fick bo för sig och kvinnorna för sig. Inget sällskap mellan ungdomar av olika kön och inte heller några bröllop. Det hade Mrs Spafford fått 'uppenbarelse' om. När dottern Bertha är giftasvuxen och har träffat sin Mr Whiting, ja då får modern en ny 'uppenbarelse' om att nu kan man gifta sig igen inom kolonin. Som läsaren förstår så är det inte en allt igenom sund livsföring inom gruppen.

Detta förde med sig åtminstone en tragedi vilket resulterade i att ena kontrahenten av två förälskade för hem till Sverige igen för att aldrig återvända. Tragedi blev det också i och med rättegångar om äganderätten där på Nablus Road. Så småningom rättade det hela till sig och den gamla kolonin drivs i dag som ett av Jerusalems förnämsta hotell. Skulle jag räkna upp raden av celebriteter blev det för långt, men både Churchill, Lawrens av Arabien, general Allenby och Ingrid Bergman har varit gäster där. Ja, det blev med nödvändighet en ganska kort artikel. Materialet är enormt men vi kanske kan återkomma.

*Gösta Karlson*

## Bibelstudier med Dan Johansson

18 TV-program ur boken

**Hur kommer det att gå?**



**Israels gränser**



VHS = 150:- per kassett, DVD = 175:- per kassett



### Bibelguide

som hjälper dig hitta viktiga verser om Israel och Jerusalem.  
12 sidor. A5 format.

Pris 25:-

Finns beskrivna på [www.crossnet.se/danjohansson](http://www.crossnet.se/danjohansson)  
Kan beställas hos Dan Johansson, tel 040-40 04 66  
eller e-mail: [dans.mail@home.se](mailto:dans.mail@home.se) Porto/exp. tillkommer

### Innehållsförteckning till de tre VHS eller DVD-kassetterna.

- |              |            |  |
|--------------|------------|--|
| <b>Box 1</b> | Program 1  | Inledningsprogram                                |
|              | Program 2  | Hur Gud förberedde återvändandet                 |
|              | Program 3  | Jesus förebådar Johannes syner                   |
|              | Program 4  | Jordklotet skakas av konvulsioner                |
|              | Program 5  | Israel som ett olivträd                          |
|              | Program 6  | Ett hastigt uppryckande undan fara               |
| <b>Box 2</b> | Program 7  | Är du pånyttfödd eller går du förlorad?          |
|              | Program 8  | Isak/Ismael-konflikten                           |
|              | Program 9  | Guds skapelseordning saboteras genom synden      |
|              | Program 10 | Att söka lyckan på fel ställe                    |
|              | Program 11 | Jesu återkomst – den stora händelsen i framtiden |
|              | Program 12 | Den nedbrutna skiljemuren                        |
| <b>Box 3</b> | Program 13 | Israel som fikonsträd                            |
|              | Program 14 | Det brutna korset                                |
|              | Program 15 | När dina pengar blir värdelösa                   |
|              | Program 16 | Antikrist och vilddjurets märke                  |
|              | Program 17 | Judarnas rättigheter till landet Israel          |
|              | Program 18 | Intervju om bibliska resmål                      |

# Gaza i Bibelns ljus



Vid Israels Vänners möte i Malmö, 15/1-05, talade pastor Siegfried Luikert över det aktuella ämnet – ”Vad säger Bibeln om Gaza och Västbanken”. Dessa två områden är mer än någonsin i händelsernas centrum genom den världspolitiskt laddade frågan om en palestinsk statsbildning. Ämnet är stort och omfattande med många referenser till Bibeln. Siegfried delger här Israels Väns läsare sitt intressanta föredrag uppdelat på två artiklar. Den första behandlar Gaza och i nästa nr kommer hans artikel om Västbanken.

## Gazas uppkomst

En av de äldsta städerna på jorden är Gaza, som ursprungligen låg några mil från Medelhavskusten, vid den gamla karavinvägen mellan Babylonien och Egypten. Namnet Gaza möter vi för första gången redan i 1 Mos. 10:19 där det omnämns som kanaanéernas område. 5 Mos. 2:23 berättar att de tidigast kända invånarna var ”aveerna”. Denna

ursprungsbefolkning blev utrotad av ”kaftoreerna”. Kaftor har bl.a. förknippats med ön Kreta och den södra Kusten av Mindre Asien. 1 Mos. 10:14 upplyser oss om att dessa var ättlingar till ”Misraim”, dvs. Egypten. (Obs! Kretas hebreiska namn är Kaftor)

## Gaza i mötet med hebréerna

När folket Israel intog landet efter sin 40 åriga ökenvandring läser vi i Jos. 10:41 hur Josua slog allt mellan Kadesh Barnea och Gaza. Tyvärr fullföljde han inte hela uppdraget och så konstateras det i samma bok i 11: 22: ”Det var **bara** i Gaza, Gat och Asdod som några (jättar) blev kvar.” Det har aldrig blivit till välsignelse att kompromissa med Guds vilja.

## Gaza tillhör Juda stam

Enligt Herrens löfte tillhör Gaza Juda stams arvedel, Jos. 15:20-47. Det berättas i Dom 1:17-18 att Juda faktiskt intar Gaza, men tydligen bara för en kortare period. På Simsons tid är Gaza åter i filistéernas händer, Dom. kap. 16. Gång på gång växlade kontrollen över Gaza mellan filisteer, judar och områdets stormakter.

1 Kung. 4:24-25 berättar om hur Salomo rådde över hela landet, ... ”ända till Gaza”. Juda konung Hiskia slog också filistéerna... ”ända till Gaza”, 2 Kung. 18:8. Det står om Hiskia:

” Han gjorde det som var rätt i Herrens ögon, alldeles som hans fader David hade gjort... Hiskia förtröstade på HERREN, Israels Gud. Ingen var honom lik bland alla Juda kungar... Herren var med honom, så att han hade framgång i allt han företog sig”, 2 Kung. 18:3, 5, 7.

## Historiens stormakter på besök i Gaza

Assyrier, Egyptier, Perser och Greker (Alexander den store) erövrade Gaza. Enligt Illustrerat Bibellexikon ödelade Alexander staden, lät dräpa dess män och sålde kvinnor och barn som slavar. Här har vi för andra gången en total förändring av befolkningsstrukturen. Kananéerna förintades av Kaftoreerna. Nu upphör deras linje i Gaza och en tredje grupp tar vid. Den syriske erövraren Antiokus III återuppbyggde staden. Mackabéerna införlivade den till Judéen. Romarna gjorde Gaza till en del i den romerska provinsen Syrien. (Filistéerna försvann som folk efter att deras område uppgick i det romerska riket.)

## Gaza blir arabiskt

Efter Muhammeds segerrika och blodiga framfart övertog Araberna kontrollen över Gaza år 634. Sedan 1187 har Gaza varit en muhammedansk stad. Fram till 1917 tillhörde Gaza under drygt 400 år det turkisk-osmanska riket. Den berömde brittiske generalen Allenby in-

tog då, 1917, hela Palestina inkl. Gaza. Från 1948 till 1967 ockuperade egyptierna Gaza-remsan. Gaza kom då under israelisk förvaltning i samband med Sexdagarskriget.

### Gaza blir en del av det framtida Israel

Profeten Hesekiel ser i en vision från Herren hur Israels gränser kommer att se ut i det framtida fredsriket. Dessa gränser beskrivs noggrant i Hes 47:13-23. Enligt de vetenskapliga undersökningarna som professorerna Yohanan Aharoni och M. Avi-Yonah har gjort är hela Gaza-remsan en självklar del av detta rike.



### Gaza skall bli "som stamfurste i Juda"

En annan biblisk författare, profeten Sakarja, ger oss ytterligare ett glädjande besked. Människorna i det sargade Gaza, en "kvarleva" kommer att bli som en bro-

## Uppliv de bibliska platserna och dagens Israel

Se den nya flygplatsen.

Möt den sommarvarma våren.

Följ med på Israels Vänners pilgrimsresor med besök på många bibliska och historiska platser och dagar av rekreation.

<p><b>Tid</b></p> <p>10/3 - 27/3 2005</p> <p>27/4 - 8/5 2005</p>	<p><b>Reseledare med stor kunskap om Israel</b></p> <p>Bibellärare <b>Dan Johansson</b></p> <p>Pastor <b>Göte Ragnarp</b></p>
--	---

**Pris**  
**10.900,-**

**Anmälan – Info – Program**

Israels vänners expedition: Adress se sidan 2 eller 15.

## Uppenbarelsebokens sju församlingar

### Uppliv Bibelns värld i Turkiet under 10 dagar, 4 - 13 april 2005

Följ med på en intressant resa till de sju församlingarna i Uppenbarelseboken. Brevnen till de sju församlingarna är både dagsaktuella och historiska i sitt budskap. Tio dagar där även Istanbul och Troja med flera platser ingår i programmet. Profetiska och intressanta bibelstudier under resans gång. Önskar du lägga till en badvecka på slutet så är även detta möjligt.

Halvpension, svensktalande guide, entréer, modern turistbuss, transfer, skatter, dricks m.m. ingår i resans pris. Resan utgår från Kastrup med reguljärt flyg.

För allt detta betalar du endast 9.200,-.

Ring och begär utförligt reseprogram. På grund av flygets bestämmelser om tidiga anmälningslistor så vill vi ha din anmälan så snart som möjligt.

**Reseledare: Dan Johansson, Malmö**  
**Teknisk arrangör: Sabra Tours och Plustours Turkiet**

derlig del i Juda stam. De blir t.o.m. som stamfurstar i Juda. Det kommer alltså inte att sluta med terror och lidande utan det finns en fredlig framtid för Gazas befolkning. Sak. 9:5-7 beskriver förutsättningen. "Blodmaten" har ryckts ur deras mun och "styggelsen från deras tänder." Palestinierna som lever vid den tiden vänder sig bort från den så förödande och fruktansvärda terrorism som river oskyldiga till höger och vänster. Efter allt är ju araber och judar halvbröder!

Sammanfattningsvis vill jag slå fast att dagens befolkning av Gaza inte är identiskt med kanaanéerna eller filistéerna. Det är snarare en blandning av araber, egyptier, korsfarare, turkar m.fl. För det andra ser vi att Gaza är en del av Juda stams arvedel. Inför framtiden kan vi konstatera att Gaza kommer att tillhöra Israel och Gazas befolkning kommer att bli en del av Juda dvs. Israel.

*Siegfried Luikert*

# Havets och vågornas dån

För ca 2 år sedan gav Dan Johansson ut sin uppmärksammade bok "Hur kommer det att gå? Profeterna tittar in i framtiden". I ett av bokens kapitel behandlas de fruktade "djävulsvågorna" "Tsunamis". Katastrofen Annandag Jul blev en kuslig bekräftelse på Bibelns förutsägelser och varningar. Vi publicerar här det aktuella kapitlet, som Dan skrev redan år 2001.

Vi läser och ser allt oftare reportage om enorma översvämningar. Floder som genom människans oförnuft har gått ur kontroll. Men vi ser också hur världshaven allt oftare vräker sig in över kustområden och öar. Det kan vara genom starka vindar eller ha sin grund i den så kallade El Niño effekten.

Men Bibeln säger att det kommer att bli ännu värre. På jorden skall folken gripas av ångest och stå rådlösa vid havets och bränningarnas dån. Luk. 21:25. Vågornas dån, stod det i den tidigare bibelöversättningen.

Ibland har man försökt att allegoriserar den här bibeltexten och sagt att den gällde människohavet och alltså gällde oron bland människor. Kanske sa man så för man kunde inte föreställa sig att havet skulle kunna skapa så mycket elände som antydes i versen. Idag börjar vi ana att det kanske blir bokstavligt verklighet en dag.

Tidningen Geophysical Rese-

arch Letter ger i sitt augustinummer 2001 en skrämmande skildring av en tänkbar framtidskatastrof. Vulkanen Cuembra Vieja på ön La Palma i ögruppen Kanarieöarna får nu och då sina utbrott. Men det är inte utbrotten i sig som är det farliga. Det man kommit fram till är att

nästa utbrott skulle kunna utlösa en kollaps av hela vulkanens västra sida. Detta, menar forskarna, skulle utlösa ett jordskred som skulle träffa havsytan med våldsamt kraft. När sidan kollapsar bryts ett stenblock med en storlek av cirka 500 kubikkilometer loss och med 350

## Israeldag i Malmö

Vi hälsar alla Israels vänner välkomna till en intressant dag med Israel i fokus.



**Lördagen den 26 februari**  
**Europaporten, Stadiogatan 25, Malmö**

**Kent Fagerfjäll** från Partille  
undervisar om kristendomens judiska rötter.

- |               |   |
|---------------|---|
| 11.00 - 12.30 | Den kristan församlingen – en judisk församling, som välkomnar hedningar.                   |
| 12.30         | Lunch/kaffe<br>(Anmälan behövs för måltiden)  |
| 13.30 - 15.00 | Kristendomen skiljs från sina rötter.<br>Hebreiskt tänkande – grekiskt tänkande             |
| 16.00         | Offentligt möte<br>Kent Fagerfjäll talar över ämnet:<br>"Den förödande ersättningsteologin" |

**Kent Fagerfjäll** medverkar även med hebreiska sånger till eget gitarrackompanjemang.

☆ **Israeliska produkter** ☆ **Servering** ☆

Den som önskar delta i luchen skall anmäla detta till Israels Vänner expedition senast torsdagen den 24/2. Adress: se sid 2 eller 15.

**Kommande möten för Israels Vänner Syd**  
**19/3 och 23/4**

**19/3 Daniel Viklund** spelar, sjunger och talar över ämnet:  
"Israel – en ödesfråga"

kilometers fart träffar det havsytan. I samma ögonblick skjuter en vattenfontän med 900 meters höjd upp i luften. Detta startar så kallade tsunamis, djävulsvågor, som med en fart av 800 kilometer i timmen börjar rulla över världshaven. Tsunamin har en höjd av 100 meter när den slår in över Nordafrikas kust och skapar enorm förödelse. En stund senare drabbas Spanien och Portugal av dess kraft. När den når England är den fortfarande 12 meter hög.

På andra sidan Atlanten blir effekterna ännu värre. Brasilien träffas av en våg som är 40 meter hög. Nio timmar efter vulkanens kollaps drabbas Florida och New York av 50 meter höga vågor som tar sig 10 kilometer in i landet. Forskningsrapporten är en seriös redogörelse av vad som kan hända om Cuembra Vieja kollapsar. Naturligtvis kan inte forskarna säga om det sker nu eller om hundra år.

Det som skakade mig var att man hade hittat en orsak som förklarade hur bibelordet skulle kunna gå i uppfyllelse.

*Gud är vår tillflykt och vår starkhet, en hjälp i nöden, väl beprövad. Därför skall vi inte frukta, om än jorden skakar och bergen störtar ner i havsdjupet, om än havets vågor brusar och svallar, så att bergen bävar vid dess uppror.* Psalm 46:2-4.

*Den andra ängeln blåste i sin basun. Då var det som om ett stort brinnande berg hade kastas i havet. En tredjedel av havet blev till blod, och en tredjedel av allt liv i havet dog, och en*

Det är nu dags att planera för

## Israelkonferensen år 2005 6–10 juli

Vi hälsar Dig Välkommen till Sundsgårdens Folkhögskola i Helsingborg, med sin stora och toppmoderna konferensanläggning, under tiden 6-10 juli 2005.

### Medverkande

Emanuel Minos, Ulf Cahn, Dan Johansson m.fl.

Utförligare annonsering i kommande nummer.

*tredjedel av alla fartyg gick under.* Upp. 8:8-9.

*På en enda timme har denna stora rikedom ödelagts. Alla kaptener och alla kustfarare, sjömän och alla som arbetar till sjöss, alla stod de på avstånd och ropade, när de såg röken från den eld som brände upp henne. Vilken stad är som den stora staden? Och de strödde jord på huvudet och grät och klagade högljutt: Ve, ve, över den stora staden, där alla som hade fartyg på havet blev rika genom dess rikedom. På en enda timme har den blivit ödelagd.* Upp.18:17-19.

Kanske kan vi koppla dessa verser till det som sagts ovan. För att ytterligare belysa detta så läste jag nyligen en vetenskaplig artikel av Tom Pfeifer där det beskrevs hur något liknande drabbade havsbotten utanför Norges kust för ca 7.200 år sedan. Ett undervattens jordskred i den så kallade Storeggabas-

sängen förorsakade enorma tsunamis som drabbade Norge, Skottland, England, Tyskland, Holland och Danmark.

Så sent som för 5.700 år sedan slog 10-20 meter höga tsunamis in över Shetlandsöarna. Allt detta kan man avläsa i de avlagringar som forskarna funnit på de aktuella platserna.

När Jesus talar om specifika händelser vid denna tidsålders avslutning så kan en sådan här naturkatastrof och dess följder vara närmare än både forskarna och vi räknar med.

Tänk bara på vad som hände på Papua Nya Guinea när en jordbävning långt ner under havsytan sände höga tsunamis in över kusten och hundratals människor drunknade. Man kan föreställa sig när TV och radio ropar ut: Om tre timmar är den här! Då skall folken stå rädlösa vid havets och vågornas dån.

Dan Johansson

## Minnet av en klasskamrat

Den välkände sångarbrodern och israelvännen Gustaf Öman ringde för en tid sedan och berättade att en av hans klasskamrater från Örebro Missionsskolas avgångsklass 1948 nu flyttat till en bättre värld. Hennes namn var Svea Josefsson och hon kom att under många år verka som missionär i Brasilien. Andra ungdomsvänner från den klassen, som sedermera blev välkända namn, är missionsmannen och författaren Jean Malm och Israels Vänners nestor Bror Olofsson. Klasskamraterna hade beslutat att hedra sin vän Svea Josefssons minne genom att ge en gåva till Israels Vänners verksamhet. Vi tackar för gåvan och det fina initiativet och uttalar vår önskan om Guds Välsignelse över dessa gamla trogna kämpar i Herrens armé.

## Välkommen till aktuella möten med Bibeln och Israel i fokus

**Dan Johansson** besöker:

18-20/2	Konferens Pingstkyrkan Edsbyn
25-27/2	Kampanj Tidaholm
16-27/3	Resa till Israel
4-13/4	Resa till Turkiet

Se även lokalpressen och andra info-kanaler

## Israelmöte i Linköping

Lördagen den 19/2, klockan 16.00

Pingstkyrkan, Kungsgatan 30, Linköping

Pastor **Siegfried Luikert** talar över ämnet:

**"Vad säger Bibeln om Gaza och Västbanken"**

**Isra-Swed** finns på plats med sina fina Israelprodukter.

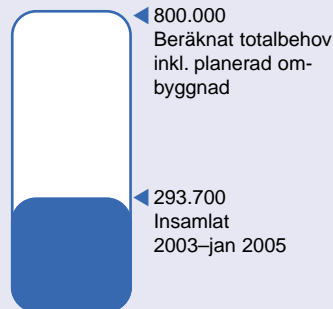
**Kommande möten** 12/3 Kent Fagerfjäll: "Den förödande ersättningsteologin". 23/4 Sven Nilsson: "Israel i frälsnings-historiskt perspektiv". 21/5 Holger Nilsson: "Den profetiska utvecklingen kring Israel".

Israelgruppen i Linköping

## Till våra trogna gåvogivare

Av kostnadsskäl är det till fördel för Israels Vänner att använda bankgiro för inkommande gåvor. Fr.o.m. detta nummer tillhandahåller vi bankgiro-inbetalningskort i Israels Vän, men under en övergångstid även postgiroblanketter. Vi kommer att även i fortsättningen behålla vårt postgirokonton. Det är för oss fördelaktigt att redan nu inbetala via vårt bankgiro.

## Insamling Orit



## Redovisning nov.-dec. 2004

Israels Vän	53.110
Gåvor	91.257
Trädplantering	5.525
Vattenprojekt	6.915
Hoppets skola	4.075
Arbete bland barn	3.724
Gamla/behövande	9.590
Ukraina	1.500
Sjukhus	100
Messianska förs.	4.300
Biblar/böcker	3.200
Paris/Bryssel	1.500
Magen David Adom	600
Judar till Israel	18.950
Orit	28.374
<b>Summa kronor</b>	<b>232.720</b>

Vi önskar välsignelser från Israels Gud över varje gåvogivare.

**Israels Vänner**

# Israelmöten i Europaporten

Under våren 2005 gästas Europaporten, Stadiong. 25, Malmö av fyra välkända profiler med ett starkt engagemang för Israel.

- Lörd. 26/2 kl. 15.00** Kent Fagerfjäll – se annons sid. 12  
**Sönd. 13/3 kl. 18.00** Teol. Dr Göran Larsson – starkt engagerad i frågor som rör relationen mellan kristna och judar – talar över ämnet: "Israel i Bibelns och världens mitt"  
**Lörd. 19/3 kl. 16.00** Daniel Viklund, välkänd sångare och evangelist, talar över ämnet: "Israel – en ödesfråga"  
**Sönd. 3/4 kl. 18.00** Ulf Cahn, generalsekreterare för Keren Hayesod och med goda relationer till kristna israelvänner, talar över ämnet: "Folket Israel och landet Israel"



Missa inte dessa tillfällen att vara med på högtintressanta offentliga möten med Israel i fokus.



## ISRAELS VÄN

**Adress: Husie Kyrkov. 98, 212 38 Malmö. Tel/Fax 040/94 94 12. Postgiro 37543-6.  
Bankgiro 5554-0579. E-post: israelsvan@home.se Hemsida: www.israelsvan.com**

Israels Vänner grundades år 1923 som ett ekumeniskt organ att verka bland Israels folk i olika länder. Enligt Israels Väners stadgar är uppgiften att väcka kärlek och intresse för Israels folk, att stödja barn och ungdoms fostran, förmedla medel till trädplantering, skapa kontakt med skandinaviska turister och ordna samlingar för kibbutzundomar, sprida biblar och positiv litteratur om Israel, bistå flyktingar, stödja en skola vid Betlehem, utge tidningen Israels Vän, anordna möten och undervisa i Guds ord om Bibelns folk och att anställa nödvändig personal.

### Skandinaviska Servicecentret Orit

#### Föreståndare:

Benny och Kristine Hansen  
Hotel Orit, Sh'derot Chen 21,  
424 38 Netanya, Israel  
Tel/Fax: 00972/9 8616 818  
E-post: orith@bezeqint.net  
Orits hemsida:  
www.israelsvan.com/orit

### Medarbetare i Israels Vänner

Centre Messianique  
T.M.P.I.  
1, Rue Omer Talon  
750 11 Paris, France  
Tel 0033/1/48 05 89 73  
Fax 0033/1/43 55 83 49

Emmanuel och Corinne  
Rodriguez-Perez  
Se Centre Messianique

Centre Messianique,  
Beth Yeshoua  
26, Rue Jef Devos  
1190 Bruxelles, Belgique  
Tel 0032/(0)2/344 79 51  
Fax 0032/(0)2/344 18 87

Vladimir och Inna Vainer  
ul Kutchera 2 A/38  
Kiev 252148, Ukraina

### Israels Väners styrelse

#### Föreståndare:

Henry Nordin  
Widells väg 3, 8v., 213 73 Malmö  
e-post: nordin@bolina.hsb.se  
Tel 040/22 10 21  
Mobil 073/619 1632

#### Ordförande:

Göte Ragnarp  
Ärtgränd 3  
213 74 Malmö  
Tel 040/22 44 40

#### Sekreterare:

Siegfried Luikert  
Nissebovägen 23  
261 75 Asmundtorp  
Tel 0418/293 30

#### Kassör:

Doréen Hendrickson  
S. Hunnetorpsvägen 38 B  
256 62 Helsingborg  
Tel 042/15 86 81

Karl Eric Axelsson  
Åsa Godegård  
590 34 Tjällmo  
Tel 0141/830 01

Dan Johansson  
Regementsg. 56 A, 217 48 Malmö  
e-post: dans.mail@home.se  
Tel 040/40 04 66

Ruth Hall, Skanör

Janeric Johansson, Malmö

Karl Karlsson, Hishult

Bror Olofsson, Malmö

Thor Johnny Thoresen, Malmö

### Resurspersoner

Gösta Karlson  
Granitgatan 9  
573 42 Tranås  
Tel 0140/158 82

Ingemar Strand  
Södergatan 1  
567 33 Vaggeryd  
Tel 0393/109 27

Prenumerationer. Adressändring. Avbeställning. Skriv tydliga och korrekta namn- och adressuppgifter. Vid adressändring även föregående adress med postnummer.

\*\*\*\*\* Gåvor mottages tacksamt för Israels Väners arbete \*\*\*\*\*

Tackbrev sändes för gåvor från 200:--.

## BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan).

ISRAELS VÄN

Husie Kyrkov. 98, 212 38 MALMÖ



# Israel - Fakta



## Raoul Wallenberg hyllas

I Israel hålls Raoul Wallenbergs minne ständigt levande och aktuellt. I början av februari tog Ariel Sharon emot Wallenbergs svenska brorsdöttrar Louise von Dardel och Marie Dupuy, som inbjudits till Israel. Hela det officiella Israel hyllade under tre dagar Raoul Wallenbergs ovärderliga insatser med många evenemang, som de inbjudna brorsdöttrarna deltog i. Israel vill på detta sätt visa sin uppskattning och verka för att israeliska skolbarn får ökad kunskap om Wallenbergs gärning och att det, trots allt, fanns icke-judar som under den mörka nazitiden ställde upp för judarna.

## Israelisk katastrofhjälp

Israel var bland de första att sända ett räddningsteam och nödhjälp till Sri Lanka och Thailand efter tsunami-katastrofen. Israeliska myndigheter avsatte 100.000 dollar till varje drabbat land och det första El Al-planet hade med sig 82 ton utrustning, livsmedel och mediciner.

## SARS-beredskap

En delegation från Kanada med

hälsominister Dr Carolyn Bennet i spetsen har i dagarna besökt Israel. Skälet till besöket var att studera Israels beredskap inför risken av en SARS-epidemi. Enligt minister Bennet bedöms Israel ha världens effektivaste beredskapssystem mot sådana hot.

## Yad Vashem

Det nya Holocaust-museet på Yad Vashem kommer att öppnas i mars 2005. Det gamla, som öppnades för 30 år sedan, ersätts då av det tre gånger större nya museet. Dessutom har Yad Vashem lagt ut en databas på Internet med ca 3 miljoner namn på offer från Förintelsen. De första 24 timmarna efter öppnandet hade hemsidan 400.000 besökare från Israel och hela världen.

## Förbön vid Muren

Evangeliska kristna från USA skall bedja och fasta minst 8 timmar varje dag hela 2005 vid Västra Muren i Jerusalem. "Vi vill förvissa oss om att sanna kristna kommer att be om att Gud kommer att se till sitt folk Israel" säger Earl Cox, som för

en kort tid sedan flyttade från South Carolina i USA till Jerusalem. Därifrån skall han leda bönearbetet.

## Kamp mot tobaken

Israel har med stöd av strängare lagstiftning intensifierat kampen mot rökningen. På varje cigarettpaketets båda sidor skall det på hebreiska och arabiska i rött och svart stå en varningstext om rökningens hälsorisker. Antalet rökare har, från 1970 och fram till i dag, reducerats från 40 till 24 procent av befolkningen. De senaste åren har nedgången stagnerat. Ca 10.000 personer dör årligen p.g.a. rökning.

## Jordens lägsta punkt

En ny naturpark har invigts på jordens lägsta punkt, 415 m. under havsnivån, nära Ein Gedi vid Döda Havet. Israels turistminister Gideon Ezra och den grekiske ärkebiskopen Mamaskinos från Jerusalem deltog i invigningen. Naturparken står öppen för besökande turister. Enl. turistministeriet hamnar denna park i samma klass som Mt. Everest, Kilimanjaro och Mont Blanc.